

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice
na lata 2024-2030.**

Na podstawie art. 4 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024r. poz. 107), działu IX ust. 1a pkt 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023r. poz. 2480), po przeprowadzeniu konsultacji w trybie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023r. poz. 571).

**RADA MIASTA KATOWICE
uchwała:**

§ 1. Przyjąć Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do składania Radzie Miasta Katowice, w terminie do 30 kwietnia rocznych sprawozdań z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 za rok ubiegły.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Katowice
z dnia 2024 r.

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2024-2030

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	str. 3
Diagnoza sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego w mieście Katowice.	
ROZDZIAŁ I.....	str. 14
Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	
ROZDZIAŁ II.....	str. 15
Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	
ROZDZIAŁ III.....	str. 16
Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	
ROZDZIAŁ IV.....	str. 17
Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.	
ROZDZIAŁ V.....	str. 18
Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.	
ROZDZIAŁ VI.....	str. 22
Źródła finansowania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030.	
Sprawozdawczość.....	str. 23

Wstęp. Diagnoza sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego w mieście Katowice.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2022, poz. 2123 t.j) wskazuje m.in. organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Zatem miasto Katowice, jako gmina i miasto na prawach powiatu jest zobowiązane do realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, szczególnie poprzez:

- promowanie zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym,
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

W związku z powyższym wprowadza się do realizacji Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice.

Zdrowie psychiczne jest jednym z bardziej istotnych zagadnień, dlatego też celem jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb jak również zapobieganie zagrożeniom życia psychicznego w szczególności poprzez koordynację współpracy instytucji zajmujących się tymi problemami. Z roku na rok obserwuje się wzrost zachorowań na choroby psychiczne, dlatego też zasadnym jest podjęcie działań edukacyjnych, profilaktycznych i zaradczych.

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia, pojęcie zdrowia jest określane jako całkowity fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan, a nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności. Pojęcie zdrowia psychicznego jest trudne do zdefiniowania, głównie ze względu na indywidualne cechy charakteru, temperamentu i przyjęte sposoby radzenia sobie ze stresem.

Znakiem obecnych czasów jest nasilające się zjawisko chorób o podłożu psychosomatycznym, psychicznym, zwłaszcza depresje i nerwice. Zwiększa się też liczba chorób o podłożu psychosomatycznym. Przyczyn tego stanu należy upatrywać w:

- szybko zmieniającej się rzeczywistości życia społecznego,
- problemach egzystencjalnych,
- trudnościach w sprostaniu oczekiwaniom otoczenia,
- predyspozycjach osobniczych,
- długotrwałym oddziaływaniu czynników stresogennych,

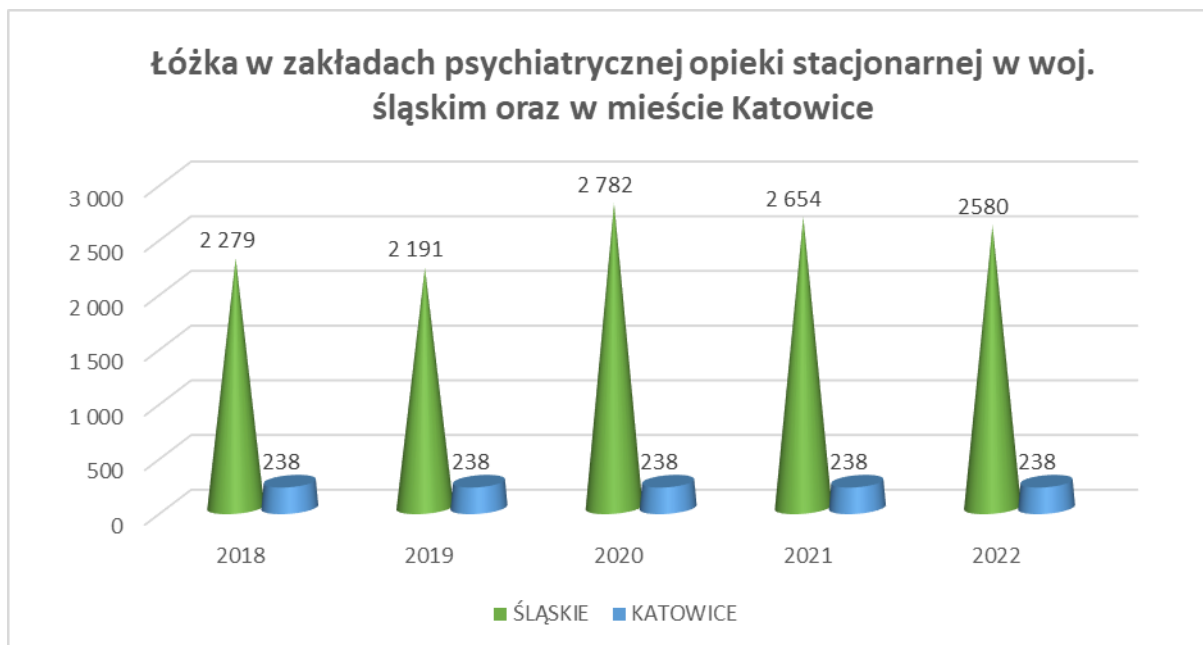
a w ostatnim czasie również izolacja społeczna związana z pandemią Covid-19 oraz zmianą sposobu organizacji pracy i nauki na pracę zdalną ograniczającą kontakty międzyludzkie. Mimo zalet tych rozwiązań wpłynęły one również negatywnie na zdrowie psychiczne dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, mówiąc o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

- chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychiatryczne),
- upośledzone umysłowo,
- wykazującej inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

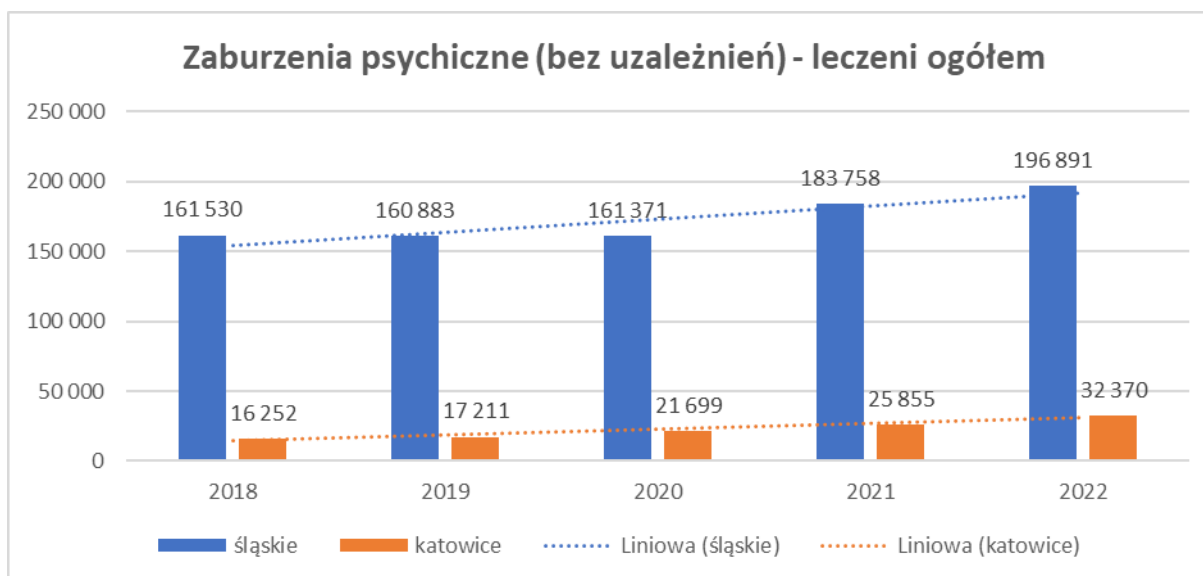
Poniższe wykresy prezentują dane dotyczące zdrowia psychicznego. Dane zostały udostępnione przez Wydział Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Wykres 1. Liczba łóżek w zakładach psychiatrycznej opieki stacjonarnej - stan na 31.12.2022r.

Powyższy wykres prezentuje liczbę łóżek w zakładach psychiatrycznych w szpitalach ogólnych w woj. śląskim i w Katowicach. W województwie śląskim na przestrzeni lat liczba łóżek jest zmienna. Największa liczba łóżek była w 2020r. - 2782, później był lekki spadek, w roku 2021 było ich mniej o 128, a w roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 nastąpił spadek o 74 łóżka. Natomiast w Katowicach od 2018 roku liczba łóżek jest stała i wynosi 238 miejsc.

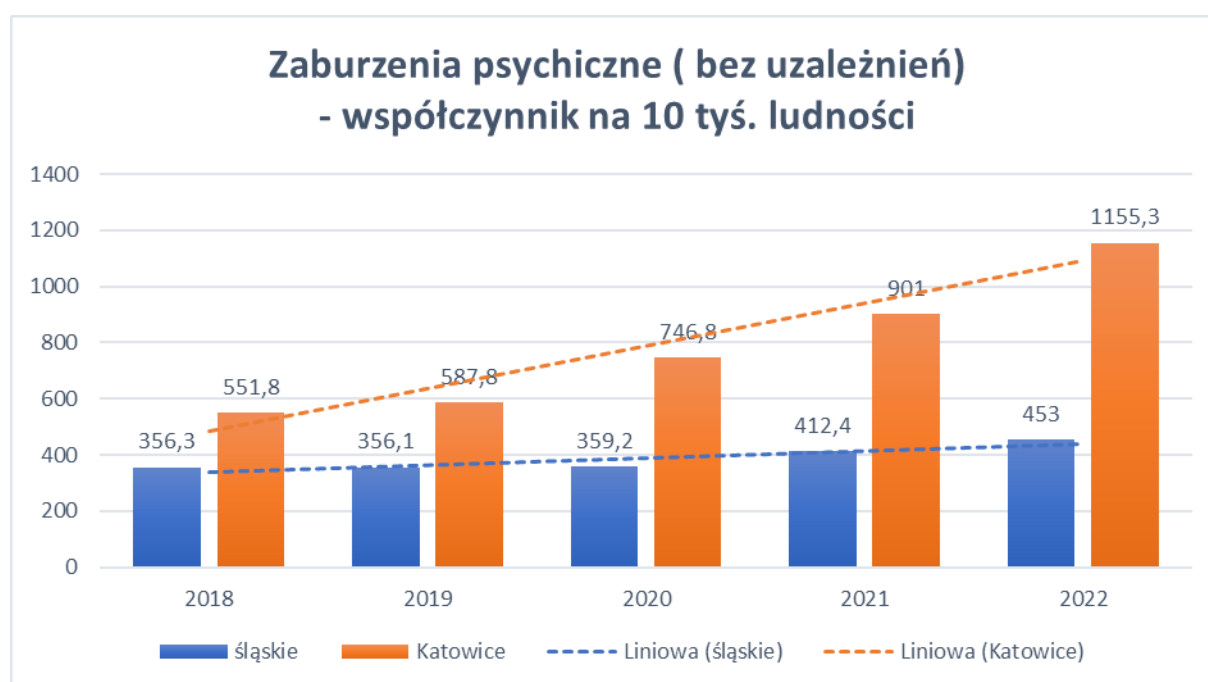
Wykres 2. Chorzy leczeni ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego w woj. Śląskim i w Katowicach.

Analizując powyższy wykres można zauważyć, że liczba chorych leczonych ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego na terenie miasta Katowice i w woj. śląskim ma tendencję wzrostową. W Katowicach w roku 2022 liczba chorych wynosiła – 32370, nastąpił dwukrotny wzrost chorych w porównaniu z rokiem 2018, gdzie liczba chorych wynosiła 16252.

Dla woj. śląskiego od 2018 roku również występuje wzrost leczonych. W roku 2021 liczba chorych w woj. śląskim wynosiła 183758, a w 2022 liczba ta wzrosła o 13133 chorych i wynosiła 196891 leczonych. W Katowicach w 2021 liczba chorych wynosiła 25855, a w 2022 liczba ta wzrosła o 6515 chorych i wynosiła 32370 leczonych. Reasumując liczba leczonych z powodu zaburzeń psychicznych wzrosła w 2022 roku o 25% w porównaniu z rokiem 2021. Bez wątpienia czynnikiem, który ma wpływ na nasilenie się zaburzeń psychicznych w ostatnich latach była pandemia Covid-19.

Wykres 3. Chorzy leczenia ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego w woj. Śląskim i w Katowicach - wskaźnik na 10 000 ludności.

Wskaźnik na 10 tys. ludności chorych leczonych ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego od 2018 roku dla woj. śląskiego z roku na rok wzrasta. W roku 2018 wskaźnik ten był na poziomie 356,3, a w 2022 roku wyniósł już 453. W porównaniu z woj. śląskim wskaźnik ten jest znacznie wyższy dla Katowic.

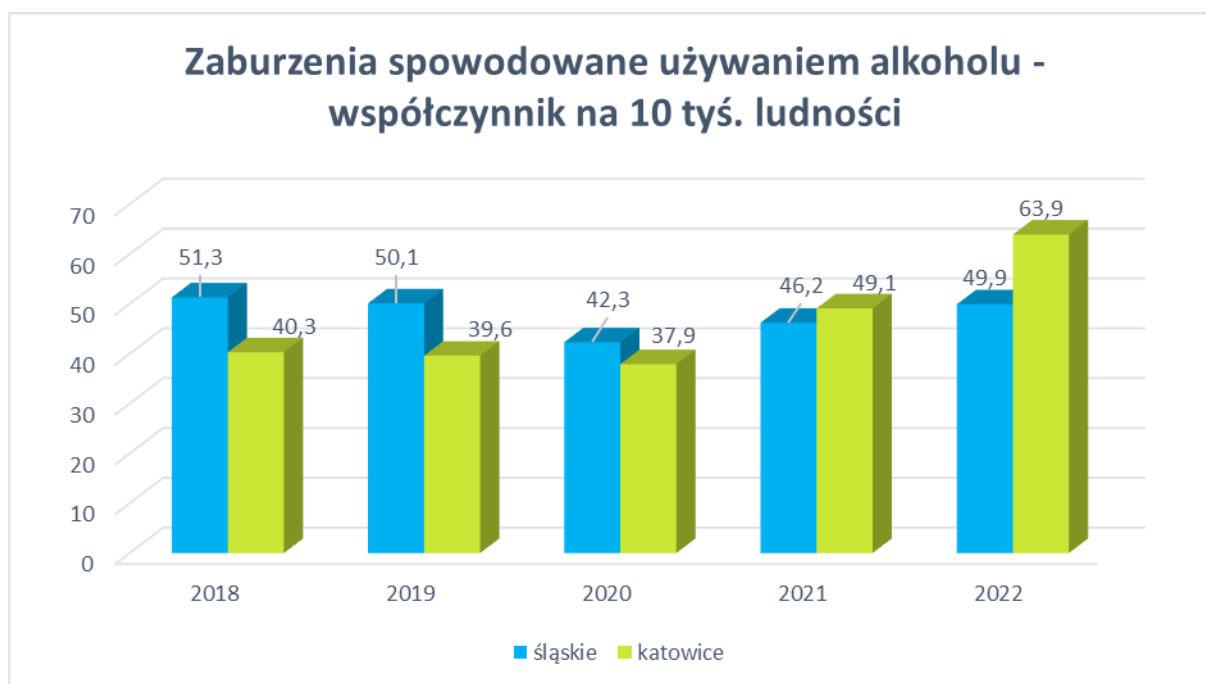
Wskaźnik chorych leczonych w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego z powodu zaburzeń psychicznych wynosił dla woj. śląskiego w 2022 roku – 453. W Katowicach w 2022 roku wskaźnik wynosił 1155,3. W porównaniu z rokiem 2021 nastąpił wzrost o 254,3. Reasumując od 2020 roku nastąpił drastyczny wzrost ww. wskaźników.

Wykres 4. Chorzy leczeni po raz pierwszy w jednostkach leczenia ambulatoryjnego w woj. Śląskim i w Katowicach - wskaźnik na 10 000 ludności.

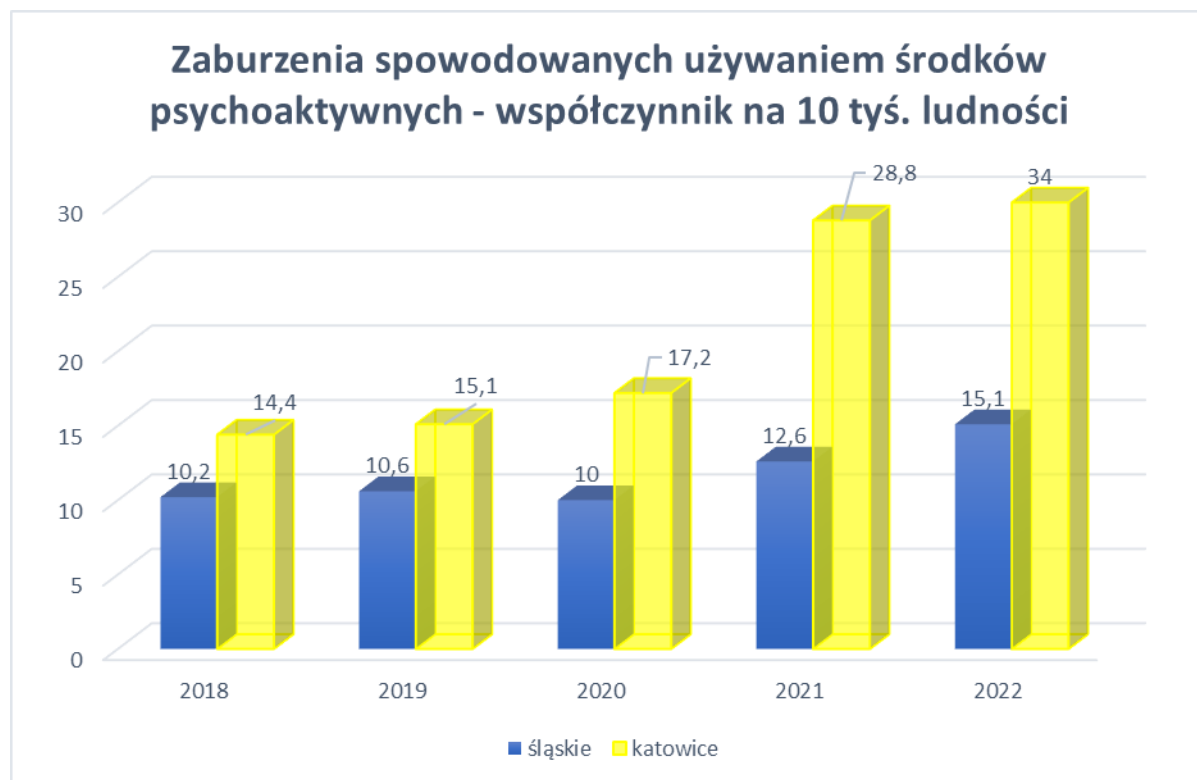
Powyższy wykres przedstawia wskaźnik na 10 tys. ludności chorych z zaburzeniami psychicznymi leczonych po raz pierwszy w jednostkach leczenia ambulatoryjnego. Wskaźnik ten jest znacznie wyższy dla Katowic w porównaniu z woj. śląskim. Dla województwa śląskiego w 2022 roku wskaźnik ten wynosił 63,1 tj. o 4,5 mniej niż w roku poprzednim. Dla miasta Katowice wskaźnik wynosił 191,7 czyli więcej niż w roku poprzednim o 14,5.

Wykres 5. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu - wskaźnik na 10 000 ludności.

Na podstawie przedstawionego powyżej wykresu można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich lat w Katowicach następował regularny spadek pacjentów leczonych w leczeniu ambulatoryjnym z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. W latach 2020-2022 nastąpił wzrost liczby pacjentów. W 2022r. zanotowano wskaźnik na poziomie 63,9 tj. o 14,8 więcej niż w roku poprzednim. W woj. śląskim w 2022 roku wskaźnik wzrósł o 3,7 punktów procentowych w stosunku do 2021 roku.

Wykres 6. Zaburzenia spowodowane używaniem środków psychoaktywnych - wskaźnik na 10 000 ludności.

Na podstawie przedstawionego wykresu można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich lat w woj. śląskim i w mieście Katowice znacznie zwiększa się liczba mieszkańców leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych. W Katowicach w 2022 wskaźnik wynosi 34, czyli o 5,2 więcej niż w poprzednim roku. Natomiast w woj. śląskim wskaźnik wzrósł o 2,5 w stosunku do roku ubiegłego.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, który obejmuje swoim wsparciem osoby zaburzone psychicznie, wiele osób skorzystało ze świadczeń MOPS w formie usług specjalistycznych oraz poradnictwa specjalistycznego. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	103	102	101	92	95	100
Liczba osób objętych usługami	11	9	9	9	15	15

specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)						
Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	349	381	253	315	480	425

Źródło: dane Centrum Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Występowanie chorób psychicznych może być przyczyną pojawienia się wielu dysfunkcji w rodzinach. Często jednym z przejawów choroby psychicznej jest agresja i przemoc osoby chorej w stosunku do członków najbliższej rodziny. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, jej rozmiary szacuje się zwykle na podstawie źródeł tzw. rejestrowanych czyli danych z poszczególnych służb i instytucji stykających się z problemem przemocy w rodzinie.

Przemoc domowa, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Przemoc w rodzinie może mieć miejsce we wszystkich warunkach społecznych, nie zależy ani od statusu społecznego, ani od poziomu wykształcenia, ani od kondycji materialnej.

Szkody wynikające z uwikłania w mechanizmy psychologiczne takie jak np. cykle przemocy, pranie mózgu czy syndrom wyuczonej bezradności obejmują różne aspekty życia psychicznego dotyczące sfery poznawczej, motywacyjnej czy afektywnej. Często osoby krzywdzone cierpią na depresję, syndrom suicydalny, prezentują niskie poczucie własnej wartości i przekonanie o niemożliwości dokonania zmiany w życiu. Dochodzenie do równowagi psychicznej jest długotrwałym procesem i wymaga udzielenia specjalistycznej pomocy w obszarze psychologicznym, medycznym i społecznym.

Na terenie Katowic działają następujące ośrodki pomocy kryzysowej:

1. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej** realizujący następujące zadania:
 - udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej,
 - udzielanie kompleksowej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku traumatycznych zdarzeń losowych takich jak np. syndrom suicydalny, śmierć w rodzinie, choroba, straty okołoporodowe, odebranie dziecka z rodziny, katastrofy masowe, inne poważne zmiany życiowe o charakterze traumatycznym,
 - współdziałanie z innymi instytucjami pomocowymi i wymiaru sprawiedliwości w kierunku budowania instytucjonalnego systemu wsparcia,
 - wypracowywanie i doskonalenie form i metod pracy socjalnej we współpracy z Terenowymi Punktami Pomocy Społecznej i Ośrodkami Wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - prowadzenie szkoleń dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych grup odbiorców.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dysponuje następującymi danymi obrazującymi występowanie zjawiska przemocy domowej w Katowicach:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Łączna liczba klientów objętych pomocą, w tym:	967	892	711	845	879	874
Osoby doznające przemocy (osoby dorosłe)	202	195	216	231	191	186
Osoby stosujące przemoc	121	114	83	121	122	159
Dzieci	45	27	38	56	44	35
Inne kryzysy, w tym:	599	556	374	437	522	494
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	40	51	26	21	35	38
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	172	174	134	229	233	209

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Osób z Problemem Alkoholowym przy Stowarzyszeniu „Ad Vitam Dignam” Katowice-Szopienice, ul. Bednorza 22.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej dla Osób z Problemem Alkoholowym udzielana jest pomoc:

- pomoc psychologiczna: kontakt indywidualny , grupowe formy pomocy - grupa wsparcia,
- pomoc prawna.

Brak lub niewłaściwa opieka nad osobami z zaburzeniami psychicznymi prowadzi do wykluczenia społecznego ludzi chorych i ich rodzin. Osoby te z uwagi na schorzenie mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu społecznym, w tym zwłaszcza na rynku pracy. Istotnym czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, w tym szczególnie osób z zaburzeniami psychicznymi jest brak ich akceptacji w społeczeństwie. Stereotypy, uprzedzenia społeczne oraz występujące bariery architektoniczne powodują, że nie tylko niepełnosprawność utrudnia dostęp do rynku pracy.

Osoby te są w pierwszej kolejności zwalniane z pracy i mają trudności z podjęciem zatrudnienia i powrotem na rynek pracy. Podstawowymi przyczynami wykluczenia tych osób z rynku pracy są: niedostateczna ilość miejsc pracy dostosowanych do rodzaju schorzenia, zjawisko dyskryminacji, długotrwała zależność od oferowanego wsparcia finansowego (pomoc społeczna, świadczenie z ZUS-u). Aktywność zawodowa tej grupy osób należy do najniższych wśród grup osób niepełnosprawnych, co wynika z wysokiej absencji chorobowej i obniżonej wydajności pracy.

Kluczowe znaczenie dla aktywności zawodowej w tej grupie osób ma dotychczasowy przebieg zatrudnienia, posiadane umiejętności interpersonalne oraz poziom motywacji do podjęcia pracy. Jest to spowodowane brakiem odpowiedniej wiedzy i informacji o możliwościach, jakie istnieją na rynku pracy lub słabą znajomością przysługujących uprawnień. Pracodawcy z kolei bardzo często wykazują niską świadomość korzyści jakie może zapewnić im zatrudnienie osoby niepełnosprawnej. Motywacja osób z zaburzeniami psychicznymi ściśle koresponduje z założeniem rehabilitacji społeczno - zawodowej, zgodnie z którą wszelkie podejmowane działania mogą być skuteczne tylko pod warunkiem, że osoba niepełnosprawna wyraża chęć zmiany swojej sytuacji życiowej, a tym samym zawodowej.

Kolejnym istotnym czynnikiem determinującym integrację zawodową tej grupy jest czas pozostawania bez pracy, im jest dłuższy tym trudniejsza jest aktywizacja zawodowa.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach są ukierunkowane na zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających tę grupę osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy, a także poprzez prowadzenie wśród pracodawców lokalnego rynku pracy akcji promującej zatrudnianie osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym.

Poniższe tabele przedstawiają statystykę osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach.

Tabela nr 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP.

	Niepełnosprawni Bezrobotni			Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2018	245	109	136	33	11	22
2019	186	71	115	28	10	18
2020	191	85	106	41	10	31
2021	246	91	155	53	13	40
2022	263	115	148	59	15	44
2023	228	102	126	34	15	19

Tabela nr 2. Liczba osób będących w ewidencji osób niepełnosprawnych bezrobotnych według rodzaju niepełnosprawności

RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Upośledzenie umysłowe	2	1	3	2	3	4
Choroby psychiczne	43	28	32	49	50	53
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	13	11	11	10	10	9
Całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0	2	5	5	3
Choroby narządu wzroku	16	16	19	18	12	9
Upośledzenia narządu ruchu	76	55	59	74	66	53
Epilepsja	12	10	8	11	15	11
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	19	18	15	14	11	16
Choroby układu pokarmowego	3	2	1	2	6	5
Choroby układu moczowo-płciowego	0	2	1	2	5	5
Choroby neurologiczne	21	20	17	26	33	21
Inne	38	23	23	33	45	39
Nieustalony	1	0	0	0	2	0

Tabela nr 3. Liczba osób będących w ewidencji osób niepełnosprawnych poszukujących pracy według rodzaju niepełnosprawności

RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Upośledzenie umysłowe	0	2	2	2	2	2
Choroby psychiczne	7	1	5	9	11	8
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1	1	1	1	1	2

Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0	0	0	0
Choroby narządu wzroku	3	3	5	5	6	1
Upośledzenia narządu ruchu	4	8	6	8	10	4
Epilepsja	1	0	1	1	2	2
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	2	2	2	5	4	0
Choroby układu pokarmowego	1	2	2	3	2	2
Choroby układu moczowo-płciowego	0	0	0	0	0	2
Choroby neurologiczne	7	4	5	6	6	5
Inne	7	5	12	12	14	6
Nieustalony	0	0	0	1	1	0

Tabela nr 4. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób niepełnosprawnych które skorzystały z usług pośrednictwa pracy	1161	1115	950	974	1198	2724
Liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej	772	518	305	300	362	323
Liczba wydanych skierowań	335	366	269	94	163	301
Liczba osób niepełnosprawnych które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego	16	17	15	9	18	23

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2023 roku dysponował 323 miejscami pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach współpracy z pracodawcami z lokalnego rynku pracy. Natomiast z usług pośrednictwa pracy w tym okresie skorzystało ogółem 2724 zarejestrowanych osób. Wydano skierowania do pracy 301 osobom.

Obecna sytuacja w zakresie poradnictwa specjalistycznego i opieki zdrowotnej skierowana do osób zaburzonych psychicznie na terenie miasta Katowice.

Na terenie miasta Katowice osoby niepełnosprawne, zaburzone psychicznie objęte są następującymi działaniami:

- poradnictwo specjalistyczne,
- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów CRS,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane są usługi:

- a) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności,

- b) specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego), tj. w szczególności:
- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiczne),
 - osób upośledzonych umysłowo,
 - osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Na terenie miasta Katowice funkcjonuje także sieć Środowiskowych Domów Samopomocy:

Lp	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Prowadzone grupy	Liczba miejsc
1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin „PRZYSTAŃ”	– grupa osób z przeważającymi objawami depresyjnymi, – grupa osób z przewagą objawów psychotycznych wytwórczych.	34
2	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Gliwicka 74a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”	– dla osób z upośledzeniem umysłowym – prowadzone są trzy grupy osób - podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych	25
3	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	– grupa osób chorujących na schizofrenię lub inne zaburzenia schizofrenopodobne oraz afektywne, – grupa osób z obniżoną sprawnością intelektualną ze współistniejącymi zaburzeniami o charakterze psychopatycznym.	34
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	– dla osób z upośledzeniem umysłowym – prowadzone są cztery grupy osób – podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych	20

W związku ze szczególnymi potrzebami młodzieży z niepełnosprawnościami, która po zakończeniu edukacji w szkołach specjalnych nie kwalifikuje się do oferowanych im form wsparcia miasto Katowice w bieżącym roku planuje utworzenie nowego Środowiskowego Domu Samopomocy typu „D” dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi w tym spektrum autyzmu.

Ponadto na terenie miasta Katowice funkcjonuje Mieszkanie Chronione przy ul. Gliwickiej 74 przeznaczone dla osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub umiarkowanym. Mieszkanie ma za zadanie zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji.

Warsztaty Terapii Zajęciowej działające na terenie miasta Katowice:

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o uczestnictwo w warsztacie terapii zajęciowej na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w którym zawarte jest stosowne wskazanie. W Katowicach Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieści się przy ul. Gliwickiej 102.

Na terenie miasta Katowice funkcjonują następujące Warsztaty Terapii zajęciowej:

<u>Nazwa</u>	<u>Adres</u>	<u>Działalność</u>
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	ul. Oswobodzenia 92 Katowice	działalność WTZ skierowana jest do osób chorych psychicznie
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „SPES	ul. Panewnicka 463 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Św. St. Kostki	ul. Szopienicka 58a Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	ul. Wojciecha 23 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT”	ul. Kotlarza 10b Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
Warsztat Terapii Zajęciowej „Arteria” prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji Arteria	ul. Francuska 29 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
Warsztat Terapii Zajęciowej „Akcent” prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	ul. Rataja 14 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo

ROZDZIAŁ I.

Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

Zadania:

1. **Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz promocja zdrowego stylu życia.**

Działania:

- a) poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- b) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych dla osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego.
2.	liczba osób objętych usługami specjalistycznymi.

2. **Zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego.**

Działania:

- a) zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego poprzez realizację następujących celów:
 - upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
 - kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
 - rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
 - budowanie więzi społecznych jako znaczącego czynnika ochronnego wobec zachowań ryzykownych,
 - autoanaliza reakcji fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych w sytuacjach stresujących,
 - nabywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem,
 - zwiększanie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	liczba osób objętych zwiększaniem świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział II

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

1. Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej oraz samopomocy środowiskowej;

Działania:

a) wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin poprzez:

- pracę socjalną,
- poradnictwo specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne).

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem
2.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)
3.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)
4.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)

2. Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Działania:

- a) Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy w Katowicach.
- b) Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Katowicach

3. Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Działania:

- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w tym m.in.:
 - świadczenie usług specjalistycznych;
 - świadczenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i socjalnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych,
 - tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem
2.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych
3.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)

4.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)
5.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)
6.	Liczba przeszkolonych pracowników MOPS

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Rozdział III

Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

- 1. Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.**

Zadanie realizowane będzie poprzez następujące działania

Poradnictwo zawodowe w zakresie:

- przedstawiania osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji dot. aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w szczególności z przekazaniem wykazu zakładów pracy chronionej;
- podjęcie działań ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności w poszukiwaniu odpowiedniej pracy z uwzględnieniem predyspozycji oraz możliwości fizycznych i intelektualnych uczestników projektu
- indywidualne rozmowy doradcze wzmacniające stopień motywacji do podjęcia odpowiedniej pracy;
- przedstawienie oferty kształcenia ustawicznego na lokalnym rynku pracy w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie tej grupy osób do rozmów z potencjalnym pracodawcą;
- przedstawienie informacji na temat aktywnych metod poszukiwania pracy;
- pomoc doradcza w celu ewentualnego wyeliminowania wskazanych przez pracodawców przyczyn nie przyjęcia do pracy skierowanych kandydatów.

- 2. Prowadzenie działań adresowanych do pracodawców promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.**

Zadanie realizowane będzie poprzez następujące działania:

- pozyskanie do współpracy nowych podmiotów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem tej grupy osób;
- przekazywanie informacji potencjalnym pracodawcom na temat możliwości zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 3. Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy.**

Zadanie realizowane będzie poprzez następujące działania:

Pośrednictwo pracy w zakresie:

- przedstawianie odpowiednich, zgodnych z orzeczeniem o niepełnosprawności propozycji pracy;

- objęcie tej grupy osób instrumentami rynku, w przypadku dysponowania ofertami stażu u pracodawcy lub ofertami pracy subsydiowanej dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności;
- wydawanie osobom niepełnosprawnym z zaburzeniami psychicznymi skierowań na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców z chronionego ale również z otwartego rynku pracy;
- nawiązywanie kontaktu telefonicznego z pracodawcami w celu umawiania skierowanych osób na określony dzień i godzinę spotkania;
- przeprowadzanie rozmów z kandydatami, którzy nie zostali zakwalifikowani przez pracodawców i ustalenie głównych przyczyn braku zatrudnienia.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy objętych pomocą w zakresie poradnictwa zawodowego
2.	Liczba kontaktów nawiązanych z pracodawcami oferującymi wolne miejsca pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
3.	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy objętych pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

Rozdział IV

Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.

1. Działania zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku (Dz. U. z 2023 poz. 2480) w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030, zobowiązuje samorządy powiatów i gmin do powołania zespołu koordynującego realizację zadań Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Do zadań zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030 należy diagnoza potrzeb ludności gminy w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej oraz dostosowanie do nich skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej. Ponadto do zadań zespołu należy również realizacja, koordynacja i monitorowanie realizowanego Programu.

2. Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń.

Działania:

- a) opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic,

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	Liczba udostępnionych przewodników informacyjnych

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Rozdział V

Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom.

- 1. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli.**

Działania:

a) działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie miasta Katowice

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013r. poz. 199 z późn. zm.) należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne przeprowadzają pełną diagnozę dzieci i młodzieży, w zakres której wchodzi:

- badania psychologiczne i pedagogiczne,
- badania logopedyczne - zaburzenia mowy.

Ponadto, opieką obejmują również żłobki oraz dzieci w wieku do lat 3.

b) działalność Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie miasta Katowice

Placówką, która w szczególności uczestniczy w rozwiązywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym jest Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.

Do jej zadań należy m.in.:

- zapobieganie zrachowaniom dysfunkcyjnym dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,
- zapobieganie przemocy w rodzinie, wyrównywanie szans życiowych u dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinie w dostosowaniu metod wychowawczych i edukacyjnych do możliwości i indywidualnych potrzeb psychofizycznych dziecka,
- terapia rodzin,
- terapia indywidualna zaburzeń emocjonalnych,
- zaburzeń zachowania,
- zaburzeń odżywiania dzieci i młodzieży,

- terapia indywidualna dla opiekunów i wychowawców oraz osób zaangażowanych na rzecz dziecka i rodziny,
- terapia ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Poradnia realizuje zadania przez:

- działalność profilaktyczną,
- działalność terapeutyczną,
- poradnictwo,
- konsultacje,
- prowadzenie mediacji,
- interwencję kryzysową,
- diagnozowanie,
- opiniowanie,
- prowadzenie grup wsparcia,
- działalność informacyjno-szkoleniową.

2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty.

Działania:

a) zadania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Katowicach

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne realizują zadania profilaktyczne oraz wspierające wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkoli, szkół i placówek, w ramach której prowadzą:

- konsultacje indywidualne dla rodziców, warsztaty, prelekcje, spotkania informacyjno-szkoleniowe dla rodziców - na terenie placówek,
- stałą współpracę z psychologami, pedagogami i logopedami przedszkolnym oraz szkolnymi,
- poradnictwo dla nauczycieli na terenie placówek i na terenie poradni,
- pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów, podejmowanie działań interwencyjnych na zapotrzebowanie placówek,
- udział w radach pedagogicznych placówek - prelekcje i warsztaty dla rad pedagogicznych,
- zajęcia dla grup przedszkolnych i klas: zajęcia integracyjne, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego trybu życia, zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym, zajęcia przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

b) kształcenie specjalne

W jednostkach oświatowych na terenie miasta Katowice prowadzone jest kształcenie specjalne. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia

specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

c) realizacja programów profilaktycznych, prewencyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji

- realizacja programów profilaktycznych

Na terenie miasta Katowice szkoły i placówki oświatowe realizują programy profilaktyczne o charakterze prewencyjnym w odniesieniu do przemocy domowej, a także szkolne programy profilaktyczne, których celem jest m.in. zapobieganie zachowaniom negatywnym i kształtowanie właściwych postaw. Treści zawarte w w/w programach realizowane są na terenie szkół podczas lekcji wychowawczych i zajęć pozalekcyjnych oraz w czasie szkolnych wyjść i wycieczek.

- realizacja programów prewencyjnych

Ponadto poradnie psychologiczno-pedagogiczne w Katowicach, w ramach zadań statutowych realizują programy o charakterze prewencyjnym, w których biorą udział uczniowie katowickich szkół.

- realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji:

wspomaganie działalności jednostek oświatowych

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Katowicach organizują i prowadzą wspomaganie dla przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w tym:

- wspomaganie placówek w tworzeniu rocznych planów rozwoju,
- współpraca z dyrektorami, pedagogami i psychologami szkolnym i oraz przedszkolnymi w zakresie określania potrzeb placówek,
- wsparcie merytoryczne w planowaniu i realizacji zadań z zakresu orientacji i doradztwa edukacyjno-zawodowego na różnych etapach kształcenia,
- badania przesiewowe uczniów (gotowość szkolna, ryzyko dysleksji, wady wymowy),
- badania zainteresowań i uzdolnień uczniów - preorientacja zawodowa,
- udział w ewaluacjach zewnętrznych placówek (na zaproszenie placówek),
- współpraca z innymi instytucjami udzielającymi pomocy dziecku i rodzinie.

tablice ogłoszeń

Ponadto, na tablicach ogłoszeń, zawieszanych zwyczajowo w korytarzach szkół, eksponowane są ulotki informacyjne dotyczące oferty Poradni, a także Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach. Na tablicach tych obok numeru telefonu straży pożarnej i pogotowia ratunkowego zamieszcza się również numer telefonu zaufania.

szkolenia i spotkania

Szkoły i placówki oświatowe organizują szkolenia informacyjne i spotkania, w tym indywidualne dla rodziców/prawnych opiekunów dzieci i młodzieży. W ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli organizowane są szkolenia dla kadry pedagogicznej i dyrektorów jednostek

oświatowych, zaś tematyka tych szkoleń uzależniona jest od potrzeb konkretnej jednostki organizacyjnej. Wśród tych szkoleń znajdują się również takie, które poruszają tematykę przemocy w rodzinie i szkole oraz dotyczą rozwiązywania konfliktów, efektywnej komunikacji itp.

d) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

W mieście Katowice funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W skład Zespołu powołani są m. in. przedstawiciele jednostek oświatowych. Przedstawiciele jednostek organizacyjnych Oświaty, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej zobowiązani są do realizacji procedury „Niebieska Karta”. Zostaje powołana tzw. grupa diagnostyczno-pomocowa celem zaplanowania pomocy w rodzinie, a następnie realizowany jest szereg czynności mających na celu zaprzestanie stosowania przemocy domowej.

3. Profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, dbałość o dobrostan uczniów oraz przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego.

Działania:

- 1) Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej::
 - diagnozuje potrzeby dzieci i młodzieży w zakresie działań profilaktycznych,
 - określa temat wiodący profilaktyki na bieżący rok kalendarzowy,
 - dokonuje ewaluacji zadań związanych z profilaktyką rówieśniczą za rok miniony,
 - określa cele i harmonogram działań.
- 2) Konkurs NGO pn. „Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dbałość o ich dobrostan, przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego poprzez realizację inicjatyw edukacyjnych”.
 - ogłaszanie konkursu w obszarze szeroko pojętego zdrowia psychicznego,
 - wyłonienie realizatorów zadań,
 - ocena jakości przeprowadzonych zajęć przez NGO,
 - ewaluacja rekomendacji do przeprowadzenia konkursu na kolejny rok.
- 3) Organizacja Przestrzeni spotkań młodzieży
 - uruchomienie centrów spotkań młodzieży w Szkole Podstawowej nr 10 im. Marii Curie-Skłodowskiej w Zespole Szkolno-Przedszkolny nr 24 w Katowicach oraz VII Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Harcerzy Obrońców Katowic w Katowicach,
 - określenie celów wiodących i celów operacyjnych działania centrów wsparcia w danym roku szkolnym,
 - zbadanie potrzeb młodzieży w zakresie proponowanych warsztatów organizowanych w centrach wsparcia,
 - zagwarantowanie wsparcia specjalistów, w tym prowadzących warsztaty dla młodzieży,
 - ocena realizacji celów rocznych,
 - rekomendacja na kolejny rok szkolny działania centrów.

Lp.	Nazwa wskaźnika
1.	Liczba uczniów korzystających z Miejskiego Programu Profilaktyki Rówieśniczej.
2.	Liczba uczniów objętych aktywnościami realizowanymi przez NGO, którym zlecono realizację zadania pn. „Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dbałość o ich dobrostan, przeciwdziałanie

	kryzysom zdrowia psychicznego poprzez realizację inicjatyw edukacyjnych”.
3.	Liczba osób korzystających ze stref Kato4U.

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice

Rozdział VI

Źródła finansowania Programu Ochrony zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030.

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka	Klasyfikacja budżetowa	Kwota na 2024
1.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	Wydział Polityki Społecznej,	Dział 851 Rozdział 85149 WP	10 000 zł
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Dział 852 Rozdział 85228 ZG	662 284 zł
2.	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Rozdział 85220WP 85230WG 85228ZG	937 868 zł
		Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	WTZ Dział 853WP Rozdział 85311	842 400 zł
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	PFRON	7 581 600 zł
		Wydział Polityki Społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi	ŚDŚ Dział 852 Rozdział 85203	ZG 2 199 543 zł ZP 927 616 zł
3.	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	-	W ramach bieżącej działalności PUP
4.	Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Dział 851 Rozdział 85149 WP	1 000 zł
5.	Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom,	Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z poradniami psychologiczno-	Dział 801 Rozdział 80101, 80102,80104, 80115,80117, 80120, 80121,	40 482 281 zł

	rodzicom i nauczycielom.	pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami	80134, 80149, 80150, 80152 Dział 854 Rozdział 85406 Dział 851 Rozdział 85153, 85154	
			Razem:	53 644 592 zł

Sprawozdawczość.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice jest dokumentem wieloletnim na lata 2024-2030, który zawiera omówienie zagadnień odnoszących się do problematyki zdrowia psychicznego oraz definiuje cele programowe, określa zadania, sposób i okres ich realizacji. Program jest instrumentem realizacji działań w obszarze zdrowia psychicznego. Celem działań jest zapobieganie zagrożeniom zdrowia psychicznego oraz wsparcie osób z problemami psychicznymi. Corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji zadań określonych w Programie.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku (Dz. U. z 2023r. poz. 2480), w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2023-2030, zobowiązuje samorządy powiatów i gmin do opracowania i realizacji samorządowych programów ochrony zdrowia psychicznego.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 został opracowany jako odrębny dokument na podstawie propozycji przedstawicieli różnych podmiotów i instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego na terenie Miasta.

Działania wynikające z wyżej wymienionego programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla wielu grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami zaburzeń psychicznych i stanowią kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, osoby doświadczające przemocy domowej, osoby bezrobotne, które często są zagrożone alkoholizmem.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 prowadzone są przez szereg podmiotów. Wśród realizatorów znajdują się zarówno jednostki budżetowe miasta, jak również organizacje pozarządowe i indywidualni wykonawcy. Taki system skutkuje wszechstronnością i skutecznością podejmowanych działań.

Program skonsultowano z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie poprzez zamieszczenie projektu uchwały w terminie od dnia 17.05.2024r. do dnia 31.05.2024r. na stronie portalu miejskiego oraz na Platformie Konsultacji Społecznych.

Do projektu uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030 rok nie wniesiono uwag.